

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa B. sp. z o.o. w K.
przeciwko L. sp. z o.o. w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 29 listopada 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 28 lutego 2019 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 lutego 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w K. z 30 marca 2018 r. i uchylił nakaz zapłaty wydany w postępowaniu nakazowym przez tenże Sąd Okręgowy w części, tj. co do kwoty 675.640,70 zł, odrzucił apelację ponad wskazaną kwotę oraz orzekł o kosztach postępowania za obie instancje. Na dochodzoną przez powódkę kwotę składały się skapitalizowane odsetki za opóźnienie w zapłacie ceny wynikającej z łączącej strony umowy sprzedaży udziałów.

Powódka wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując, że w sprawie występują dwa zagadnienia prawne. Pierwsze z nich sprowadzać ma się do rozstrzygnięcia kwestii, czy granice zastosowania art. 815 § 2 k.p.c., jako podstawy prawnej określającej moment spełnienia świadczenia przez dłużnika na rzecz wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego, obejmują sytuację, w której komornik sądowy wyegzekwował świadczenie od dłużnika, ale na skutek działań tego ostatniego nie doszło do przekazania przedmiotu świadczenia wierzycielowi. Drugie zagadnienie prawne wiąże się z koniecznością oceny, czy w razie opóźnienia przekazania wierzycielowi przez komornika wyegzekwowanego świadczenia, do którego to opóźnienia doszło wskutek celowych działań dłużnika, mają zastosowanie przepisy ogólne dotyczące sposobu, terminu i chwili spełnienia świadczenia. Zdaniem skarżącego w sprawie istnieje również konieczność dokonania wykładni art. 481 § 1 k.c. i rozstrzygnięcia, czy spowodowany obstrukcyjnymi działaniami dłużnika upływ czasu między uznaniem rachunku bankowego komornika a przekazaniem przedmiotu świadczenia wierzycielowi jest okresem opóźnienia w spełnieniu świadczenia pieniężnego, za który należą się odsetki z tytułu opóźnienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i stosowania prawa.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. może być wyłącznie problem o charakterze prawnym, a nie faktycznym lub wynikającym ze stwierdzonych przez skarżącego uchybień Sądu. Jego

rozstrzygnięcie powinno stwarzać przy tym realne i poważne trudności, a także mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia innych spraw. Skarżący winien jest w tym przypadku przedstawić pogłębioną argumentację prawną, bowiem zagadnienie prawne musi mieć charakter ściśle jurydyczny. Nie może ono odnosić się do subiektywnej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego (zob. post. SN z 16 maja 2018 r., II CSK 15/18; z 24 kwietnia 2018 r., IV CSK 552/17; z 19 kwietnia 2018 r., I CSK 709/17; z 10 kwietnia 2018 r., I CSK 733/17).

W ocenie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie nie występuje zagadnienie prawne w takim rozumieniu. W szczególności nie stanowi go kwestia skutków spełnienia świadczenia komornikowi sądowemu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że dokonanie zapłaty do rąk komornika, niezależnie, czy nastąpiło dobrowolnie, czy też wskutek przeprowadzonych czynności egzekucyjnych, jest równoznaczne za spełnieniem świadczenia na rzecz wierzyciela (zob. np. wyr. z 7 grudnia 2017 r., II CSK 96/17; post. z 5 maja 2005 r., IV CK 4/05, OSNC 2006, nr 4, poz. 69; wyr. z 6 lipca 1999 r., II CKN 394/98, OSNC 2000, nr 2, poz. 30). Wniosek taki wynika z art. 815 § 2 k.p.c., zgodnie z którym pokwitowanie komornika ma taki sam skutek jak pokwitowanie wierzyciela wystawione w formie dokumentu urzędowego. Przepisu tego nie dałoby się racjonalnie odczytać, gdyby spełnienie świadczenia do rąk komornika nie prowadziło do zwolnienia dłużnika z obowiązku spełnienia świadczenia. Propozycje skarżącego, by ograniczyć zakres wymienionej zasady i wyłączyć z niego przypadki, w których dłużnik podejmuje czynności nakierowane na to, by komornik nie mógł przekazać uzyskanych środków wierzycielowi, są niemożliwe do pogodzenia z konstrukcją spełnienia świadczenia. Okazywałoby się bowiem, że dobrowolna zapłata komornikowi lub wyegzekwowanie przez niego świadczenia prowadzi co do zasady do wygaśnięcia zobowiązania, następnie jednak zobowiązanie to „odżywa” wskutek uniemożliwienia przez dłużnika przekazania środków wierzycielowi. Przyjęcie tak złożonej konstrukcji prawnej nie ma podstaw prawnych i mogłoby prowadzić do wielu komplikacji w obrocie. W związku z tym zagadnienie prawne sformułowane jako pierwsze nie może zostać uznane za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ze względu na

niewystępowanie poważnych wątpliwości. Dotychczasowe jednolite stanowisko Sądu Najwyższego nie wymaga uzupełnienia ani weryfikacji.

Przesądzenie powyższej kwestii sprawia, że nie istnieją również dalsze podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, na które powołuje się skarżący. Skoro spełnienie świadczenia do rąk komornika jest równoznaczne z zaspokojeniem wierzyciela, to zobowiązanie w tej chwili wygasa i nie występują kwestie związane ze spełnieniem świadczenia wskazane w drugim ze sformułowanych zagadnień prawnych. Nie ma również podstaw do przyjęcia, że wykładni w tym kontekście wymaga art. 481 k.c. Skoro do spełnienia świadczenia doszło w chwili uznania rachunku bankowego komornika, to okresu między tą chwilą a faktycznym przekazaniem przedmiotu świadczenia wierzycielowi nie można utożsamiać z opóźnieniem w spełnieniu świadczenia. Należy nadto wskazać, że powołując się na potrzebę dokonania wykładni przepisów prawa, niezbędne jest wyjaśnienie w drodze stosownej argumentacji prawnej, na czym polegają poważne wątpliwości interpretacyjne oraz konieczne jest wykazanie, że określone przepisy nie doczekały się wykładni lub że na ich tle w orzecznictwie występują istotne rozbieżności, które należy przedstawić odnosząc się do konkretnych orzeczeń w podobnych stanach faktycznych i prawnych. Postawione przez powódkę pytanie wymogu tego nie spełnia.

Jak trafnie zauważył Sąd Apelacyjny, oddalenie powództwa w niniejszej sprawie nie pozbawia wierzyciela co do zasady możliwości żądania naprawienia szkody wyrządzonej wykonaniem zabezpieczenia na podstawie art. 746 k.p.c. W niniejszej sprawie powódka nie powoływała się jednak na okoliczności faktyczne uzasadniające zastosowanie tego przepisu.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 99 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu radcy prawnego wynikającemu § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265 ze zm.).

aj